

Gevoel

Joke Tacoma

Wat kun je als A&O-psycholoog doen om een organisatie sociaal veiliger te maken? Dat hangt ervan af hoe veilig die organisatie op dat moment is. Als het erg onveilig is, moeten er grote stappen genomen worden: de bron(nen) van de onveiligheid moet(en) verwijderd worden en dat is meestal niet de bevoegdheid van de A&O-psycholoog. Maar als de bronnen eenmaal weg zijn is er werk aan de winkel, want dan moet het vertrouwen van het overgebleven personeel hersteld worden.

Dat begint met luisteren: waar hebben de medewerkers behoefte aan? En voorlichting geven, cursussen geven over hoe je omgaat met ongewenst gedrag en wat je kunt doen als je het signaleert. Bijvoorbeeld melden bij een vertrouwenspersoon.

Verder moeten leidinggevenden expliciet aangeven welk gedrag wel en welk gedrag niet wordt getolereerd. Bijvoorbeeld: als iemand geen respect heeft voor iets of iemand, dan is dat niet acceptabel.

Lange adem

Het mag duidelijk zijn dat het ombuigen van de cultuur van een organisatie een proces van lange adem is. Gelukkig hebben de meeste organisaties geen onveilige cultuur (of ben ik te naïef?).

Als de sociale veiligheid redelijk of goed is, kan de A&O-psycholoog meteen aan de slag. Bijvoorbeeld door het management te adviseren over wat er nog ontbreekt. Is er een

vertrouwenspersoon? Hebben medewerkers een training gevolgd over hoe om te gaan met sociale onveiligheid? Geven leidinggevenden expliciet aan welk gedrag er wel of niet geaccepteerd is?

En hoe praten medewerkers over hun sociale veiligheid? Juist bij een psycholoog willen ze nog wel eens zaken op tafel leggen die ze niet aan hun baas durven te vertellen.

Eigen veiligheid

Verder is het natuurlijk belangrijk dat de psycholoog zich zelf veilig genoeg voelt om initiatieven te nemen voor het verbeteren van sociale veiligheid. Als de psycholoog zich niet veilig genoeg voelt, is dat een teken aan de wand. Dan moet daar eerst aan gewerkt worden.

Dit kan bijvoorbeeld door dit gevoel te bespreken met collega's: herkennen ze het? En door het te bespreken met de leidinggevende. Heeft die een luisterend oor, komt hij of zij in actie? Sociale veiligheid kan gemeten worden, maar het is vooral een gevoel. En dat moet je serieus nemen, bij de medewerkers en ook bij jezelf.

[Reageren? Mail naar A&O-items](#) →

Over de auteur

Joke Tacoma is chemicus, psycholoog en eigenaar van [Tacoma Coaching](#).

